

CODI 22124 HISTÒRIA ANTIGA II (Grups 1 i 3)

Professor: Oriol OLESTI VILA

Objectiu de l'assignatura

Tot i algunes referències a d'altres civilitzacions i cultures, l'assignatura es centrarà bàsicament en la Història de Grecia i Roma antigues, en un període que va des dels inicis de l'Edat del Ferro, fins a la fi del món antic. El programa seguirà l'ordre cronològic, però evitant caure en una visió lineal i evolutiva de la Història Antiga, intentant destacar per a cada període les característiques i conflictes (interns i externs) més significatius. Lògicament un temari tan extens obliga a seleccionar uns períodes i problemàtiques, però el nostre objectiu és no perdre de vista la continuïtat del procés. En realitat serà l'estudi de les transformacions històriques, la lògica del canvi, l'objectiu final de l'assignatura, on el món antic esdevindrà el marc privilegiat d'estudi.

Programa

- 1) La Història Antiga avui. Interés i possibilitats.
- 2) El món antic. Algunes qüestions prèvies.
- 3) El final del món Micènic. Història i tradició mítica.
- 4) L'Edat Fosca. El món Homèric.
- 5) L'origen de la *polis*.
- 6) Grecia Arcaïca. Hesiode. La societat hoplítica.
- 7) La colonització Grega.
- 8) Esparta, l'estat hoplític Lacedemoni.
- 9) Atenes, l'època Arcaica. Pisistrat, Soló, Clístenes.
- 10) Les Guerres Mèdiques i els orígens de l'Imperi Atenenc.
- 11) La democràcia Atenenca.
- 12) La Guerra del Peloponès, i la crisi de la *polis*.
- 13) L'Imperialisme Macedoni. Filip II i Alexandre.
- 14) L'època hel·lenística fins l'intervenció romana.
- 15) Protohistòria de la Peninsula Italiana.
- 16) Els Etruscs.
- 17) El Laci i els orígens de Roma. Roma arcaica.
- 18) La República romana. Primers conflictes externs i internos. La conquesta d'Itàlia.
- 19) La Roma Alto-Republicana: institucions, sistema esclavista. L'Imperialisme.
- 20) L'expansió ultramarina. Les Guerres Púniques. Intervenció a Hispània i Grècia.
- 21) La crisi de la República. Els Gracs, Mari, i la guerra Social.
- 22) L'auge del poder personal (s.I a.C.). Sila. Els triumvirs.
- 23) El principat d'August. L'Imperi com a solució.
- 24) La dinastia dels Juli-Claudis.
- 25) Els Flavis.
- 26) Els Antonins, i el pretés auge de l'Imperi.

- 28) La Roma Alt-Imperial: organització política, social, econòmica i religiosa.
- 29) Els Severs. La "crisi" del s. III d.C.
- 30) Dioclecià i Constantí.
- 31) El Baix Imperi.
- 32) Hispania Romana. Catalunya romana.
- 33) La fi del món antic. Les transicions vers el feudalisme.

Bibliografia.

En iniciar el curs es disposarà d'un dossier de lectures amb diversos articles en el servei de fotocòpies. La bibliografia més específica s'anirà oferint al llarg de les classes. Pel que fa als manuals, a banda d'alguns manuals d'Història Antiga Universal recents (ed. Vicens Vives, ed. Historia 16, ed. Alianza Universidad), es recomana la col.lecció de l'editorial Akal, *Historia del mundo Antiguo*, i les obres de recull de textos antics d'algunes editorials (Alianza Universidad, Cátedra) que es troben a la biblioteca de lletres de la U.A.B.

També a disposició dels alumnes hi haurà un dossier de documents de treball.

MANUALS:

Gonzalo Bravo, *Història del mundo antiguo. Una introducción crítica*. Alianza Editorial, Madrid 1994.

J. Alvar, D. Plácido, F. Bajo, J. Mangas, *Manual de Història Universal. 2 Història Antigua*. Ed. Historia 16. Madrid 1994.

F. Rouzé, M.C. Amouretti, *El mundo griego antiguo*. Ed. Akal, Madrid 1987.

M. Christol, D. Nony, *De los orígenes de Roma a las invasiones bárbaras*. Akal, Madrid 1992.

Pere Villalba, *Roma a través dels historiadors clàssics*. U.A.B. Bellaterra, 1996.

Avaluació

La nota final de l'assignatura estarà formada per la nota de l'examen i, en un percentatge menor (aproximadament el 20 %), la nota del treball de pràctiques. El treball de pràctiques és obligatori per poder superar l'assignatura.

L'examen constarà de dos exercicis, un dels quals serà un comentari de text guiat, com els que es fan a les pràctiques.

El treball de pràctiques constarà de diversos comentaris de documents antics, textos literaris o altres elements.

HISTÒRIA ANTIGA II (Grècia i Roma) Grup 2

Professor: Jordi CORTADELLA MORRAL

Objectius

Donar les bases, entendre els conceptes i tenir els criteris mínims per la interpretació dels documents en història antiga de Grècia i Roma.

Programa

Compren quatre grans blocs que engloben cronològicament les grans etapes de la història clàssica. Serà imprescindible la utilització del dossier de l'assignatura.

Grècia arcaica

La fi de la civilització micènica

La formació de la “polis”

- Esparta
- Les colonitzacions
- Atenes s. VI

Època clàssica i l'hellenisme

El desenvolupament de la democràcia

- La guerra contra els perses
- L'Imperi atenès
- La guerra del Peloponès

Crisi i reconstrucció del model de la “polis”

- Filip II de Macedònia i Alexandre
- L'Imperi d'Alexandre

Roma monàrquica i republicana

Orígen de la ciutat i formació de l'Estat

- Les reformes de Servi Tuli

Els inicis de la República

- El conflicte patrici-plebeu

Roma a Italia

Roma, Cartago i el món hel·lenístic

La crisi del règim republicà

Imperi Romà (principat i dominat)

August

El centre del poder (Juli-Claudis, Flavis, Antonins)

El sistema provincial i el “limes”

L’Imperi en crisi

Les roformes administratives , militars i econòmiques

Roma i els regnes germànics

Bibliografia

- BRAVO, Gonzalo, *Historia del mundo antiguo. Una introducción crítica*, Alianza Editorial, col. Manuales/Historia y Geografía, núm. 008, Madrid 1998 (1^a ed 1994).
- ALVAR, Jaime.; PLÁCIDO, Domingo; BAJO, Fe; MANGAS Julio: *Historia antigua*, ed. Historia 16, col. Manual de Historia Universal, núm. 2, Madrid 1992.
- BIANCHI-BANDINELLI, Ranuccio (ed.), *Historia y civilización de los griegos*, ed. Icaria-Bosch, 10 vols., Barcelona 1981 (1^a ed. 1977-79).
- MANGAS, Julio, *Textos para la historia antigua de Grecia*, ed. Cátedra, col. Historia/Serie Menor, Madrid 1986.
- VILLALBA, Pere, *Roma a través dels historiadors clàssics*, ed. UAB, col. Manuals de la UAB, núm. 18, Bellaterra 1996.

Criteris i formes d’avaluació

Es valorarà especialment el coneixament global de l’assignatura (conceptes, causes i conseqüències dels esdeveniments) i s’avaluarà amb l’únic criteri d’un exàmen final.